

การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค
ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม
Factor Analysis of Administrative Skills of School Administrators
in the Digital Age under Nakhon Pathom Secondary Educational
Service

¹ธิดารักษ์ ฟักเงิน Tidarak Fakngoen

²นภาพรณีย ยอดสิน Napaporn Yodsin

³พิชญภา ยืนยาว Pitchayapa Yuenyaw

¹²³คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม

¹²³Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: niiznoi@icloud.com

Received June 21, 2023; Revised January 9, 2024; Accepted: March 11, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประเมินเชิงประจักษ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักวิชาการหรือศึกษานิเทศก์ จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปอุปนัย และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มประชากร ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 28 แห่ง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 691 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามจำนวนที่ตั้งของอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สกัดองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม เทคนิควิธีแกนหลัก และหมุนแกนองค์ประกอบแบบหมุนฉากด้วยวิธีแวนแมกซ์

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะด้านภาวะผู้นำ 2) ทักษะด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านการบริหาร 4) ทักษะด้านความเชี่ยวชาญ และ 5) ทักษะด้านการถ่ายทอดและการสื่อสาร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.511-0.876 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบ สามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ในยุคดิจิทัล ได้ร้อยละ 73.552 ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการกำหนดองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้

คำสำคัญ: ทักษะการบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา; ยุคดิจิทัล

Abstract

The purpose of this research was to study the factor analysis of administrative skills of school administrators in the digital age. This mixed research was comprised the qualitative and quantitative method. The qualitative research consisted of in-depth interview and empirical evaluation. The key informants were school administrators, teachers, and academic specialists or supervisors totaling 6 informants, derived by purposive sampling. The research instruments were in-depth interviews form and factor's confirmation form. The data was analyzed by analytic induction and content analysis. The quantitative research were 28 schools under Nakhon Pathom Secondary Educational Service. The informants were 691 school administrators and teachers derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The instrument was a questionnaire. Data was analyzed by exploratory factor analysis with using principal components analysis and orthogonal rotation by varimax. The research results indicated that there were 5 factors of administrative skills of school administrators in the digital age consisted of 1) leadership skills; 2) creative thinking skills; 3) administrative skills; 4) expertise skills; and 5) Relay and Communication Skills. Standardize factor loading between 0.511 - 0.876. All elements are statistically significant at .05 level. This proves that the models of humility can explain the factor analysis of administrative skills of school administrators in the digital age of 73.552 which was appropriate, accurate, feasible and useful the factor analysis of administrative skills of school administrators in the digital age.

Keywords: Administrative skills; School administrator; Digital age

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมาย เป็นยุคที่เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อ การใช้ชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก ส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและ เอกชน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม การทำธุรกิจ และการค้าขาย รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อ สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ อีกด้วย จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา จากเดิมเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบ onsite 100% แต่ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาได้ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของของ เชื้อไวรัสโคโรนา สถาบันการศึกษาหลายแห่ง จึงได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

มากขึ้น เช่น การเรียนออนไลน์ผ่านทาง zoom, line, google meet และแอปพลิเคชันอื่นๆ รวมทั้งมีการนำสื่อ AI และเกมเข้ามามีใช้เพื่อการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญและมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและประสบการณ์ทางการบริหารเป็นอย่างดี เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคดิจิทัลได้อย่างดีด้วย สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารการศึกษาในสถาบันการศึกษา ผู้บริหารคือบุคคลสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผนสั่งการ ดูแล และควบคุมให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

การนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรได้อย่างดีและพัฒนาองค์กรได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในการบริหารเป็นอย่างดี เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กร และพัฒนาความสามารถบุคลากรขององค์กรให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน หากบุคลากรในองค์กรมีทักษะในการปฏิบัติงานอย่างดี องค์กรก็จะสามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้อย่างรวดเร็วด้วยเช่นกัน เนื่องด้วยสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาบุคลากรของประเทศแล้วยังส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม กล่าวได้ว่าเป็นยุค Disruptive Technology ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารในยุคดิจิทัล เพื่อสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และสามารถพัฒนาองค์กรให้ดำเนินการต่อไปได้ตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้สำเร็จ

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทยในปัจจุบัน ที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันกัน เพื่อสร้างข้อได้เปรียบและความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และมีความหลากหลายนั้นต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบทและโครงสร้างการบริหาร ในการบริหารจัดการศึกษาภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายการศึกษาที่เรียกว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นการจัด โครงสร้างการบริหารการศึกษา โดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบาย หลากหลายในการปฏิบัติ โดยเน้นระบบการกระจายอำนาจและการยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นเป็นสำคัญ ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ได้สรุปผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาว่านับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน ความพยายามปฏิรูปการศึกษา ทั้งระบบอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตามจากการประเมินผลปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หลายเรื่องประสบผลสำเร็จ เช่นการปรับโครงสร้างหน่วยงานให้มีเอกภาพยิ่งขึ้น ตัวอย่าง ได้แก่ การรวมทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีเข้าเป็นกระทรวงเดียวกันมีการจัดระเบียบบริหารราชการแบบเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างบูรณาการและประสานเชื่อมโยง โดยยึดเขตพื้นที่เป็นศูนย์กลาง มี

การจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือ สมศ. เป็นองค์การมหาชน เพื่อประเมินคุณภาพภายนอกและรับรองมาตรฐานสถาบันการศึกษา ทุกระดับและประเภทการศึกษา การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการเพื่อความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา ยังมีหลายเรื่องที่มีปัญหาต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงและต่อยอด โดยเฉพาะด้านคุณภาพผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ทั้งการคิด วิเคราะห์ ใฝ่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรม ในด้านครู คณาจารย์ พบว่ามีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ในด้านการบริหารจัดการพบว่ายังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ ทั้งสู่สถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง จึงได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยเน้นการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบมิใช่เพียงจุดใดจุดหนึ่งแยกจากกัน ตั้งแต่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียน เพื่อพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถเอื้ออำนวยในการเรียนรู้ โดยการสร้างครูยุคใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีใจรัก มีคุณธรรม จริยธรรม เข้ามาเป็นครู คณาจารย์ และปรับระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพคล่องตัว เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นความสามารถเฉพาะทางของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน โดยนำความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ รวมไปถึงการนำหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทักษะการบริหารสถานศึกษา ทั้งศาสตร์และศิลป์มาหลอมรวมเป็นทักษะการบริหารสถานศึกษาของตนเอง เพื่อให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่งและดี มีความรู้ และสามารถใช้ความรู้บนพื้นฐานของคุณธรรม และจริยธรรมเพื่อพัฒนาประเทศชาติให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดี สอดคล้องกับอริชา วงคำจันทร์ ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่าทักษะการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง ($r = 0.865$) (อริชา วงคำจันทร์, 2561)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ด้านการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตของผู้เรียนในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์

เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างสรรค์แบบจำลององค์ประกอบเชิงทฤษฎีและพัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดเบื้องต้น

2. พัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา และมีทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 6 คน โดยใช้การวิเคราะห์สรุปอุปนัยเพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถาม

3. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.95 จำนวน 110 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศสุทัย, 2559) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยกระจายตามจำนวนที่ตั้งของอำเภอ ได้สถานศึกษาจำนวน 28 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 56 คน และครู 700 คน รวมสถานศึกษาละ 27 คน รวมทั้งสิ้น 756 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 691 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.40

4. ยืนยันองค์ประกอบทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักวิชาการทางการศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ จำนวน 6 คน โดยการประเมินเชิงประจักษ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สรุปขั้นตอนและวิธีดำเนินงานวิจัยได้ดังตารางต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
สังเคราะห์แบบจำลององค์ประกอบเชิงทฤษฎีและพัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)	กรอบแนวคิดเบื้องต้น องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
พัฒนาแบบจำลองเชิงทฤษฎี	ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ประสบการณ์การบริหาร สถานศึกษา และมีทักษะ การบริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล จำนวน 6 คน	การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (analytic induction)	ขอสรุปแบบอุปนัย (induction) องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถาม
การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทักษะการบริหาร	- ผู้บริหารสถานศึกษา 56 คน	วิเคราะห์ระดับ และ องค์ประกอบเชิงสำรวจ	ร่างองค์ประกอบทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษา

สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	- ข้าราชการครู 700 คน	(exploratory factor analysis)	ในยุคดิจิทัล
ยืนยันองค์ประกอบทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และ นักวิชาการทางการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์ จำนวน 6 คน	ตรวจสอบความเหมาะสม ขององค์ประกอบทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล โดยประเมิน เชิงประจักษ์ (empirical evaluation)	องค์ประกอบทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ 104 ตัวแปร โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.511 - 0.876 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้ร้อยละ 73.552 ดังรายละเอียดในตารางดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ ที่	จำนวน ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ร้อยละของ ความ แปรปรวน	ค่าร้อยละ ความแปรปรวน สะสม
1	30	0.514 - 0.606	64.667	58.789	58.789
2	30	0.511 - 0.587	10.279	9.345	68.134
3	25	0.532 - 0.696	2.815	2.559	70.693
4	14	0.636 - 0.747	1.833	1.666	72.359
5	5	0.736 - 0.876	1.312	1.193	73.552

จากตารางการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ทำให้ได้องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่เหมาะสมจำนวน 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วยตัวแปรทั้งสิ้น 104 ตัวแปร ดังนี้

1. ทักษะภาวะผู้นำประกอบด้วย 30 ตัวแปร ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นศักยภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทขององค์การ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถฝึกฝนและสนับสนุนให้บุคลากรสามารถบูรณาการสิ่งต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถฝึกฝนและสนับสนุนให้บุคลากรสามารถสร้างวิจัยหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การได้ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกฝนและพัฒนาบุคลากรให้มีบุคลิกภาพที่ดี 6) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์การ จากนวัตกรรมหรือ สิ่งสร้างสรรค์ใหม่ๆ ได้ 7) ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกฝนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการวางตัวได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล 9) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างวิจัยหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การได้ 10) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการสิ่งต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ 11) ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์

ความรู้ได้ด้วยตนเอง 12) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรได้ 13) ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกฝนและส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์ 14) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างจุดเด่นขององค์การได้อย่างสร้างสรรค์ 15) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การได้ 16) ผู้บริหารสถานศึกษาปลูกฝังและฝึกฝนให้บุคลากรมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกัน 17) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะและความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ 18) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปลูกฝังให้บุคลากรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในกับเยาวชนในสังคมได้ 19) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่พึ่งพิงให้กับบุคลากรได้ 20) ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและปฏิบัติตามจารีต ประเพณี วัฒนธรรมของสังคม 21) ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับข้อผิดพลาดได้ หากมีเจตนาเพื่อทดลองสร้างนวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ เชิงสร้างสรรค์ ที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์การ 22) ผู้บริหารสถานศึกษาเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน เพื่อส่วนรวมได้ 23) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำ 24) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถฝึกฝนหรือพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้รื้อต่อไปได้ 25) ผู้บริหารมีความรู้และทักษะการใช้อย่างเชี่ยวชาญ รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ และดิจิทัลทุกแขนง 26) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสังเคราะห์ได้เป็นอย่างดี 27) ผู้บริหารสถานศึกษามีความประหยัด อดออม นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต 28) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน 29) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์การได้อย่างสมดุล และ 30) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์

2. ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 30 ตัวแปร ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ เชิงสร้างสรรค์ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดในเชิงบวก 3) ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต 4) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากร กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ สิ่งใหม่ๆ เชิงสร้างสรรค์ 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์ 6) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ได้เป็นอย่างดี 7) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกล 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรได้ 9) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 10) ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อองค์การทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว 11) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดีในองค์การได้ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจและแก้ไขปัญหาบนฐานของคุณธรรมจริยธรรม 13) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ความคิดได้อย่างชาญฉลาด 14) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการวางตัวได้อย่างเหมาะสม 15) ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี 16) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกัลยาณมิตรกับบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกองค์การ 17) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ 18) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมายเชิงสร้างสรรค์กับบุคลากร 19) ผู้บริหารสถานศึกษาคิดอย่างมีวิจารณญาณ 20) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถขจัดความขัดแย้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์การได้เป็นอย่างดี 21) ผู้บริหารสถานศึกษามีความมานะ อดทน ในสถานการณ์ที่กดดันได้ดี 22) ผู้บริหารสถานศึกษามีไหวพริบ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี 23) ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างสร้างสรรค์ 24) ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมในเชิงบวกอยู่เสมอ 25) ผู้บริหารสถานศึกษา

สามารถพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสมเต็มตามศักยภาพ 26) ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน 27) ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกฝนให้บุคลากรมีความรอบรู้และเชี่ยวชาญ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลทุกแขนง 28) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในผลประโยชน์ขององค์กรได้ 29) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญยุทธศาสตร์กับบุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน และ 30) ผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่องชื่นชมหรือมอบรางวัลเชิดชูเกียรติให้กับบุคลากรตามความเหมาะสม

3. ทักษะการบริหาร ประกอบด้วย 25 ตัวแปร ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาบุคลากรให้ทำงานได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล 3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม 5) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตั้งเป้าหมายขององค์กร 6) ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจในรายละเอียดของบุคลากรและมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับ ความถนัดของแต่ละบุคคล 7) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเสริมบุคลากรให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางเดียวกันได้ 8) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ 9) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีคุณภาพ 10) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างผลงานเชิงประจักษ์ให้กับองค์กรได้อย่างชัดเจน 11) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาองค์กรให้เป็นที่ยอมรับระดับสากลได้ 12) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคลากรภายในและภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี 13) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นนักวิชาการทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ 14) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 15) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ 16) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาพูดได้อย่างสร้างสรรค์ 17) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้ 18) ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจความแตกต่างของบุคลากร 19) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสร้างเครือข่ายที่ส่งเสริมสนับสนุนองค์กรได้ 20) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างเครือข่ายที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาองค์กรได้เป็นอย่างดี 21) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสม 22) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรหางบประมาณหรือทรัพยากรต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนองค์กรได้ 23) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ 24) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรหางบประมาณหรือทรัพยากรต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรได้ และ 25) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

4. ทักษะความเชี่ยวชาญ ประกอบด้วย 14 ตัวแปร ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของสภาวการณ์ต่างๆ 3) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อประหยัดแรงงานมนุษย์ 4) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ เหตุการณ์ ข่าวสารต่าง ๆ 7) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เพื่อประหยัดทรัพยากร 8) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ

กับการพัฒนาบุคลากร 9) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย 10) ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยยึดปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด 11) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ มีความใฝ่เรียน ใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา 12) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 13) ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อลดความซับซ้อนของงาน และ 14) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลทุกแขนง

5. ทักษะการถ่ายทอดและการสื่อสาร ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟังได้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีวาทศิลป์ในการพูด สามารถสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้รู้สึกคล้อยตามได้ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการใช้ภาษาดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง 5) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดสารได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ได้ใจความ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะภาวะผู้นำ มีทั้งหมด 30 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.514 - 0.606 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 64.667 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 58.789 ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปร เท่ากับ 58.789 2) ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ มีทั้งหมด 30 ตัวแปรค่าน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.511 - 0.587 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 10.279 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 9.345 ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปร เท่ากับ 68.134 3) ทักษะการบริหารมีตัวแปรทั้งหมด 25 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.532 - 0.696 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 2.815 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 2.559 ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปร เท่ากับ 70.693 4) ทักษะความเชี่ยวชาญ มีทั้งหมด 14 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.636 - 0.747 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 1.833 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 1.666 ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปร เท่ากับ 72.359 และ 5) ทักษะการถ่ายทอดและการสื่อสาร มีตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.736 - 0.876 ค่าความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 1.312 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร เท่ากับ 1.193 ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมของตัวแปร เท่ากับ 73.552 โดยรวม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.511 - 0.876 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบสามารถรวมกันอธิบายองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้ ร้อยละ 73.552 ทั้งนี้ เพราะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องใช้ทักษะรอบด้านและมีความเฉพาะ ในแต่ละศาสตร์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเรียนรู้และหล่อหลอมประสบการณ์ เพื่อเพิ่มพูนทักษะการบริหาร และสามารถบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญาญานันท์ วุฒิพรวรพงศ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสิ่งที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องผสมผสานระหว่างศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารจัดการภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง

จำกัดให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา หน่วยงานต่างๆ จึงเข้ามาอำนวยความสะดวกในการร่วมกำหนดนโยบายรูปแบบการพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานให้กับสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งนี้การบริหารงานของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้ง 4 ทักษะ คือ 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมกับบริบทของชุมชน มีความเข้าใจในผลลัพธ์ ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในสถานศึกษา และสามารถคาดการณ์ทิศทางที่จะพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ 2) ทักษะด้านเทคนิควิธี สามารถวางแผน กำหนดนโยบายทิศทางของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีเข้ามาใช้บริหารจัดการในสถานศึกษา 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจ สร้างระบบความร่วมมือ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ดีในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และ 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ผู้บริหารต้องเป็นนักวิชาการที่ดี สร้างขวัญกำลังใจให้ครูและสร้างความเชื่อมั่นในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้กับผู้ปกครอง แม้สถานศึกษาขนาดเล็กจะมีปัญหาอยู่หลายด้าน หากได้รับการบริหารจัดการที่ดีจากผู้บริหารสถานศึกษาและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน สถานศึกษาขนาดเล็กจะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ตามบริบทของสถานศึกษา (รุจิกาญจน์ วุฒิพรวรพงศ์, 2565)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจทำให้ได้องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่เหมาะสมจำนวน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. **ทักษะภาวะผู้นำ** หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี และมีทักษะการวางตัวได้อย่างเหมาะสม แสดงพฤติกรรมในเชิงบวก เป็นกัลยาณมิตรและเป็นที่พึ่งพิงให้กับบุคลากรในองค์กรได้ มีภาวะผู้นำ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถฝึกฝนหรือพัฒนา

บุคลากรให้เป็นผู้นำรุ่นต่อไปได้ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถมองสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนหรือซับซ้อนในอนาคตได้อย่างลึกซึ้งและแม่นยำ สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร ทั้งภายในและภายนอกได้เป็นอย่างดีบนฐานของคุณธรรมจริยธรรม และสามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ยุติธรรม ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถขจัดความขัดแย้งกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้ มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2. ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดในเชิงบวก คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ บูรณาการหรือสร้างงานวิจัยหรือนวัตกรรม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และใช้ความคิดได้อย่างชาญฉลาด สร้างเสริมบรรยากาศที่ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ กล้าเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ในเชิงสร้างสรรค์ รวมไปถึงการสร้างงานวิจัยหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลดี ต่อองค์กรต่อไปด้วย สร้างเสริมบรรยากาศที่ดีในการทำงานให้การยกย่องชื่นชมหรือมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ สร้างแรงจูงใจและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรได้

3. ทักษะการบริหาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารจัดการงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้อย่างสมดุล จัดลำดับความสำคัญและบริหารเวลาได้อย่างเหมาะสมทั้งการบริหารงานวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงานงบประมาณ และบริหารงานทั่วไป สามารถจัดสรรทางงบประมาณหรือทรัพยากร เพื่อส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรได้ มองเห็นและเข้าใจความแตกต่างของบุคลากร สามารถมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสมกับความถนัดของแต่ละบุคคล สามารถพัฒนาบุคลากรให้สามารถทำงานได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ และเสริมสร้างการทำงานเป็นทีม พัฒนาและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับระดับสากล โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน เป้าหมายและวิธีการ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน

4. ทักษะความเชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองและบุคลากร ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ มีความใฝ่เรียน ใฝ่รู้ สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอมีความเชี่ยวชาญอย่างรอบด้านและพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก พัฒนาตนเองให้มีความ รอบรู้ รู้เท่าทันต่อสถานการณ์ต่างๆ ทั้งทางด้านวิชาการ วิชาชีพ เหตุการณ์ ข่าวสาร กฎหมาย และเทคโนโลยีดิจิทัลทุกแขนง รู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี สื่อ และสารสนเทศ เป็นนักวิชาการทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ สามารถพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ทักษะการถ่ายทอดและการสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างสัมพันธภาพกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ที่สร้างเสริมและสนับสนุนต่อการพัฒนาองค์กรด้วย มีความสามารถทางภาษาและการสื่อสาร สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ น่าสนใจ สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังได้ สามารถใช้ภาษาได้อย่าง

หลากหลาย ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาดิจิทัล และสามารถถ่ายทอดสารได้เป็นอย่างดี ถูกต้องและเข้าใจง่าย มีวาทศิลป์ในการพูด สามารถใช้คำพูดในเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

บทสรุป

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะภาวะผู้นำ มีทั้งหมด 30 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.514 - 0.606 2) ทักษะการคิด เชิงสร้างสรรค์ มีทั้งหมด 30 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.511 - 0.587 3) ทักษะการบริหาร มีตัวแปรทั้งหมด 25 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.532 - 0.696 4) ทักษะความเชี่ยวชาญ มีทั้งหมด 14 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.636 - 0.747 และ 5) ทักษะการถ่ายทอดและการสื่อสาร มีตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร คำนวณน้ำหนักตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.736 - 0.876 โดยรวมมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 0.511 - 0.876 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกองค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายองค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้ร้อยละ 73.552

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองทางด้าน ทักษะต่างๆ ประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการทำงานให้เข้ากับยุคดิจิทัลได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะในการ บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไป เป็นแนวทางในการวางแผนบริหารการศึกษายุคดิจิทัลได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอู๋. (2559). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.
- รุจิกาญจน์ วุฒิพรพรพงศ์. (2565). ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก. *วารสารนวัตกรรม การบริหารการศึกษา*, 1(2): 11-19.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 2/2552 ใน รายงานการประชุมสภาการศึกษา (4 มิถุนายน 2552)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา.
- อริษา วงคำจันทร์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ คุณภาพ การจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ราชบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

